

Społeczny Instytut Ekologiczny

Sprawozdanie merytoryczne z działalności za rok 2010

1. Nazwa, adres, dane dotyczące członków zarządu i celów statutowych organizacji

Społeczny Instytut Ekologiczny

ul. Raszyńska 32/44, 02-026 Warszawa

Wpis do KRS pod nr 0000083414 w dniu 22.01.2002

REGON: 012023463

Zarząd:

Ewa Ligęza-Sieniarska – Prezes

Elżbieta Lenarczyk-Prwiezienczew – Wiceprezes

Izabella Byszewska – Członek Zarządu

Jolanta Zientek-Varga – Członek Zarządu

Zbigniew Nowakowski – Członek Zarządu

Komisja Rewizyjna:

Piotr Gliński – Przewodniczący

Katarzyna Roszkowska

Grażyna Kurpińska

Cele statutowe:

Celami statutowymi Stowarzyszenia są: wspieranie zrównoważonego rozwoju poprzez partnerstwo, współpracę i uczestnictwo, a także wpływanie na poprawę stanu środowiska naturalnego, propagowanie i realizowanie inicjatyw na rzecz ochrony środowiska oraz wspieranie takich inicjatyw podejmowanych przez organizacje o celach niezarobkowych, a w szczególności:

- 1) działania na rzecz ekologii, ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 2) budowanie społecznego poparcia dla zrównoważonego rozwoju;
- 3) prowadzenie lobbingu na rzecz zrównoważonego rozwoju;
- 4) wspieranie i monitorowanie uczestnictwa społeczeństwa w ochronie środowiska;
- 5) wspieranie pro-ekologicznych inicjatyw obywatelskich;
- 6) wzmacnianie ruchu ekologicznego;
- 7) tworzenie płaszczyzny wymiany informacji i doświadczeń w ramach ruchu ekologicznego;
- 8) promowanie i organizacja wolontariatu;
- 9) wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych;

- 10) działania na rzecz ekorozwoju obszarów wiejskich;
- 11) upowszechnianie i promocja produktów lokalnych i regionalnych wspierających zrównoważony rozwój;
- 12) prowadzenie i wspieranie różnych form edukacji ekologicznej;
- 13) działania na rzecz ochrony i promocji zdrowia;
- 14) działania na rzecz rozwoju sportu i turystyki przyjaznych dla środowiska;
- 15) działania na rzecz niepełnosprawnych;
- 16) upowszechnianie i ochrona praw i interesów konsumentów;
- 17) upowszechnianie i ochrona praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- 18) działania na rzecz nauki;
- 19) działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego;
- 20) działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społecznościami.

2. Zasady, formy i zakres działalności statutowej

Dla realizacji celów statutowych Stowarzyszenie m.in.:

- 1) współpracuje z instytucjami i organizacjami w kraju i za granicą o podobnych celach działania;
- 2) promuje i prowadzi różnorodne formy działania służące podnoszeniu świadomości społeczeństwa;
- 3) uczestniczy w postępowaniach administracyjnych, sądowych i sądowno-administracyjnych w zakresie spraw związanych z ochroną środowiska;
- 4) tworzy i prowadzi własne programy i placówki koncentrujące się na szeroko rozumianych zagadnieniach ekorozwoju;
- 5) organizuje spotkania, szkolenia i konferencje o tematyce związanej z ekorozwojem;
- 6) podejmuje działania interwencyjne wykorzystując wszelkie środki przewidziane przepisami prawa;
- 7) prowadzi działalność edukacyjną, informacyjną i wydawniczą;
- 8) podejmuje i rozwija inne formy wspierania koncepcji ekorozwoju;
- 9) współpracuje z organami władzy publicznej, środkami masowego przekazu oraz podmiotami gospodarczymi;
- 10) opracowuje projekty, ekspertyzy, badania, prognozy i programy dotyczące zagadnień ekologicznych.

3. Projekty realizowane w 2010 roku

W roku 2010 działalność statutowa była realizowana głównie poprzez następujące działania:

I. Różnorodność znaczy życie /Variety means Life/

Był to projekt dwuletni, który rozpoczął się w październiku 2008. Finansowany był przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji/Grundtvig. Całkowita kwota dofinansowania projektu wynosiła 320 000 PLN, w tym dla partnera polskiego 59000 euro, z tego 18 000 euro w roku 2010.

Projekt realizowany był w wyniku współpracy wielostronnej i polegał na transferze innowacji między partnerami (5 krajów UE), z których każdy ma własne doświadczenia w tematyce dotyczącej edukacji chroniącej i pomnażającej zasoby genetyczne rolniczej różnorodności biologicznej, a w szczególności ekosystemów sadowniczych dawnych odmian. Te ekosystemy stanowią nie tylko krajobraz kulturowy (aspekt przyrodniczy i ekologiczny), ale również mogą stać się źródłem dochodów dla rodzin wiejskich (aspekt społeczny i ekonomiczny). Celem projektu była zatem ochrona poprzez uprawę i używanie (protection trough using). Do osiągnięcia tego celu konieczne było stworzenie odpowiednich narzędzi szkoleniowych umożliwiających takie działania jak: marketing regionalnych produktów, agro i ekoturystyka, dziedzictwo kulturowe, ochrona środowiska, dostępnych dla osób zamieszkujących obszary wiejskie.

Podniesienie wiedzy w tych dziedzinach jest istotnym czynnikiem zrównoważonego rozwoju oraz dywersyfikacji źródeł dochodu poza zawodem rolnika. Działania projektu doprowadziły do podniesienia jakości i zasięgu edukacji ekologicznej i zarządzania środowiskiem; spowodowały wyższą jakość i bardziej interesującą ofertę edukacyjną dla mieszkańców obszarów wiejskich (np. lokalne produkty ze starych sadów w ofercie cateringowej i gastronomii); wyzwoliły inicjatywy małej przedsiębiorczości; wzmocniły więzi międzypokoleniowe (możliwość korzystania z wiedzy starszego pokolenia); wpłynęły wreszcie na lepszą ochronę starych sadów oraz zachowanie zasobów dawnych odmian. Grupami docelowymi byli: rolnicy, nauczyciele, osoby zaangażowane w działaniach edukacyjnych w sektorze edukacji ekologicznej, cateringu, turystyce. Partnerzy biorący udział w projekcie: Ecolinst (Węgry), Grüne Liga Thüringen (Niemcy), Turistverbvand Moststrasse (Austria), Społeczny Instytut Ekologiczny (Polska), Vestjyllandshojkskole (Dania). Wszystkie organizacje działają na polu edukacji ekologicznej.

Zgodnie z planem wykonane zostały następujące działania:

Wizyty studyjne, seminaria i warsztaty w:

1. Weimar (Niemcy)
2. Guenzenhausen (Niemcy)
3. Amstetten (Austria)
4. Izabelin (Polska)
5. Eggtelek (Węgry)
6. Ringkoping (Dania)

Wydrukowane zostały pocztówki promocyjne (nakład 10 000 egz.). Każdy z partnerów przygotował swoją ofertę finansową realizacji pocztówek, po analizie wybrano usługę technicznego (grafika) wykonania pocztówki w Polsce, natomiast druk został wykonany w Niemczech, ponieważ partnerom bardzo zależało, by pocztówki były wydrukowane na papierze ekologicznym oraz przy użyciu farb ekologicznych. Pocztówka znajduje się na stronie pod hasłem - download – freecard.

Uruchomiono stronę internetową projektu: www.varietymeanslife.eu w języku angielskim.

Powstał słownik pojęć „sadowych” w 5 językach. Słownik został stworzony przy konsultacji ze specjalistami we wszystkich partnerskich krajach, zawiera 220 pojęć związanych z tradycyjnymi sadami: uprawa, okulizowanie, ochrona, przetwórstwo, odmiany. Jest on niezbędnym instrumentem pracy warsztatowej, rozmów ze specjalistami partnerskich krajów między sobą. Słownik znajduje się na stronie projektu pod hasłem – download – orchards dictionary.

Na stronie znajdują się również raporty z warsztatów i wizyt.

Powstała baza najbardziej charakterystycznych odmian dla każdego kraju (charakterystyka 10 odmian w każdym kraju).

Z analizy przeprowadzonych po każdym spotkaniu ankiet ewaluacyjnych wynika, że działania w projekcie spełniły oczekiwania uczestników, że organizacja kolejnych warsztatów była prowadzona na dobrym poziomie, że metody komunikowania się partnerów między sobą zostały dobrze wybrane i sprawdziły się w trakcie realizowania kolejnych punktów, że rozliczenia wspólnych działań między partnerami prowadzone były dobrze i były akceptowane przez każdego partnera. Grupa realizująca projekt opracowała wspólnie projekt do programu Leonardo da Vinci, który jest kontynuacją działań. Wniosek projektowy został złożony do Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.

II . Wzorcowa sieć eko-turystyczna między Bugiem a Narwią

Rok 2010 był drugim rokiem realizowania przez Społeczny Instytut Ekologiczny projektu „Wzorcowa sieć ekoturystyczna między Bugiem a Narwią”. Odbyło się 28 różnych działań z udziałem wielu ekspertów z kraju jak i z zagranicy. Część działań prowadzona była poza granicami kraju (wyjazdy szkoleniowe do Austrii, Norwegii, USA i Estonii); pozwoliło to nawiązać ciekawe kontakty międzynarodowe.

Z założonych 3 celów wszystkie zrealizowano: 1. Powstanie sieci ekoturystycznej, 2. Powstanie systemu certyfikacji ekoturystycznej oraz 3. Powstanie strategii rozwoju obszaru jako zrównoważonego celu podróży.

W wyniku projektu powstała sieć współpracy 26 obiektów turystycznych pod nazwą „Między Bugiem a Narwią” posiadających wspólną stronę internetową www.bugnarew.pl oraz oznakowanych wspólnym logo. Utworzono system certyfikacji ekoturystycznej, Polski Certyfikat Ekoturystyczny otrzymało pod koniec 2010 r. 9 obiektów spełniających szczegółowe kryteria certyfikacji.

W działaniach projektu wzięło udział ok. 1000 osób, w zdecydowanej większości kobiet niż mężczyzn, choć sam projekt skierowany był do wszystkich zainteresowanych mieszkańców 13 gmin między Bugiem a Narwią (Obryte, Rząśnik, Somianka, Zatory, Brańszczyk, Długosiodło, Ostrów Mazowiecka, Zaręby Kościelne, Nur, Małkinia Górna, Sadowne, Brok, Łochów). Projekt był także szeroko opisywany na łamach lokalnej prasy oraz lokalnej stacji telewizyjnej. Pod koniec 2010 roku ukazało się także kilkanaście artykułów o sieci ekoturystycznej w krajowej prasie. W kwietniu 2011 ukazał się artykuł w Gazecie Wyborczej w dodatku „Turystyka”.

Działanie C3- seminarium „Budowanie sieci turystycznej” 19 stycznia 2010 w Łochowie z udziałem gości z Norwegii Trine Grann i Austrii Andreasa Purta.

Działanie A6- III warsztat konsultacyjny w grupach roboczych tematycznych „Kryteria i udział w sieci ekoturystycznej” 24 lutego 2010, Ostrów Mazowiecka.

Działania B3, B4 i C4 - po konsultacjach z partnerami norweskimi i na podstawie wyników działań projektu opracowano 3 ekspertyzy: ekspertyza dot. kryteriów ekocertyfikacji; ekspertyza dot. procedur zgłaszania kandydatur, wyłaniania Rady ds. certyfikacji ekoturystycznej, sposobu funkcjonowania Rady, procedury nadawania i odbierania certyfikatu ekoturystycznego oraz ekspertyza dot. warunków uczestnictwa i funkcjonowania sieci.

Działanie B5 - seminarium – spotkanie liderów grup wyłonionych w trakcie warsztatu A6.

Działanie C5 - wyjazd studyjny po kraju „Najlepiej zorganizowane obiekty turystyki wiejskiej” 26 – 27 marca 2010.

Działanie A7 - opracowanie strategii rozwoju obszaru jako zrównoważonego celu podróży. Strategia ta obok stworzenia sieci ekoturystycznej między Bugiem a Narwią oraz stworzeniem kompleksowego systemu certyfikacji ekoturystycznej była jednym z celów projektu.

Działanie A8 - wyjazd studyjny do Austrii – 14 – 17 kwietnia. Grupa 26 osób odwiedziła rejon Mostviertel w Austrii, gdzie miała możliwość zapoznania się z działającą siecią turystyczną w skali regionu.

Działanie B6 - seminarium – spotkanie grupy roboczej liderów – zatwierdzenie procedur wyboru i funkcjonowania Rady ds. certyfikacji ekoturystycznej, wybór Rady certyfikującej - 20 maja w gospodarstwie Bielińska Góra Joanny i Wojciecha Rykaczewskich w Brańszczyku.

Działanie B7 - wizja lokalna – weryfikacja i ocena kandydatów na członków sieci + weryfikacja spełniania kryteriów certyfikatu.

Działanie C6 - wyjazd szkoleniowy do Norwegii – 20–25 maja. Celem wyjazdu było zapoznanie beneficjentów z działającą siecią turystyczną na terenie jednej gminy (niewielki obszar) z dużą ilością obiektów współpracujących ze sobą.

Działanie B8 - seminarium – spotkanie Rady ds. Lokalnej Certyfikacji Ekoturystycznej – wybór obiektów i nadanie znaków certyfikacji; działanie B8 było ostatnim spotkaniem przewidzianym w projekcie z beneficjentami w celu utworzenia systemu ekocertyfikacji. System powstał i tym samym zrealizowano kolejny główny cel projektu.

Działanie B9 – projekt logo certyfikatu ekoturystycznego i opatentowanie logo. Znak ten z dniem 30 czerwca jest prawnie chronionym znakiem towarowym zastrzeżonym Urzędzie Patentowym RP.

Działanie C7 – materiały promocyjne dla członków sieci – wykonano mapę obszaru z zaznaczonymi punktami sieci, wydrukowano 2000 szt. ulotek oraz 500 szt. naklejek.

Działanie C8 - warsztat integracyjny – roboczy dla członków sieci z udziałem norweskiej partnerki projektu Trine Grann, 6 lipca 2010 w gospodarstwie agroedukacyjnym Zofii i Jerzego Kolanowskich w Glinie.

Działanie A9 - prezentacja „Strategii rozwoju obszaru jako zrównoważonego celu podróży” w 13 gminach, w ciągu 2010 roku większość Rad gmin przyjęła strategię jako dokument pomocniczy.

Działanie A10 - wydanie przewodnika „Ekoturysta między Bugiem a Narwią – broszura kolorowa z mapą terenu, 64 strony, zdjęcia z obszaru projektowego. Nakład 1500 egz.

Działanie A11 - festyn „Mazowiecka sieć ekoturystyczna między Bugiem a Narwią” – 15 sierpnia w gminie Zaręby Kościelne. Festyn był współorganizowany z Urzędem Gminy Zaręby Kościelne.

Działanie B10 - wyjazd szkoleniowy do Norwegii na wyspy Lofoty – przykład wzorcowego biznesu ekoturystycznego.

Działanie C9 - oznakowanie sieci ekoturystycznej tablicami/znakami informacyjnymi – każdy z 26 obiektów otrzymał stosowną tabliczkę i drogowskaz.

Działanie B1 - udział w Międzynarodowej Konferencji Ekoturystycznej w dniach 8 – 11 września w Portland USA wzięli koordynator projektu i ekspert projektu.

Działanie B1A – udział w Europejskiej Konferencji Ekoturystycznej w dniach 27 – 30 września w Parnu, Estonia – udział wzięli koordynator projektu i ekspert projektu.

Działanie C10 - powstanie strony internetowej sieci ekoturystycznej www.bugnarew.pl, prezentującej sieć, obiekty i ich ofertę.

Działanie B11 - broszura : „Lokalny system certyfikacji ekoturystycznej przewodnik dla przedsiębiorców turystyki wiejskiej, rolników – właścicieli agroturystyki, instytucji, miejsc związanych z lokalną kulturą, naturą”.

Działanie C11 - wyjazd promocyjny dla dziennikarzy – wizyta w wybranych obiektach sieci ekoturystycznej.

Działanie B12 - konferencja końcowa projektu 13 grudnia 2010, wręczenie certyfikatów, dyplomów, zaświadczeń.

Działanie B13 - spotkanie Rady ds. Certyfikacji Ekoturystycznej, zatwierdzenie certyfikowanych obiektów. W grudniu 2010, 9 obiektów uzyskało Polski Certyfikat Ekoturystyczny utworzony przez SIE.

III. Usprawnienie administracji i pozyskiwania funduszy w celu zwiększenia efektywności i dalszego rozwoju działań międzynarodowych organizacji

W sierpniu 2009 organizacja otrzymała dofinansowania na realizację dwuletniego projektu dotowanego przez NFOŚiGW w kwocie 91700 PLN, który rozpoczął się we wrześniu 2009 roku i zakończył w grudniu 2010.

W projekcie szczególny nacisk został położony na wzmacnianie międzynarodowej pozycji organizacji. W związku z tym złożonych zostało 6 wniosków dot. współpracy międzynarodowej. Dwa uzyskały dofinansowanie (Fundacja im. Stefana Batorego, 3 oczekują na wynik oceny Pomoc Polska MSZ). SIE zaprezentowało się na międzynarodowych konferencjach, opisy działań SIE znalazły się w angielskojęzycznych broszurach, do SIE zgłaszają się organizacje z Ukrainy, Gruzji, Białorusi, ale też z Niemiec, Austrii, Holandii z propozycjami współpracy.

Wszystkie te wymierne rezultaty mogły być osiągnięte w sytuacji zabezpieczenia instytucjonalnego i finansowego jakie umożliwił Społecznemu Instytutowi Ekologicznemu projekt finansowany przez NFOŚiGW.

IV. Dzień Ziemi - Stół Darów Ziemi

Prezentacja zorganizowana przez Społeczny Instytut Ekologiczny na Polu Mokotowskim w czasie festynu „Dzień Ziemi”

„**Stół Darów Ziemi**”, to prezentacja tradycyjnych i regionalnych produktów żywnościowych poprzez sięganie do ich korzeni przyrodniczych, historycznych i kulturowych. Celem ekspozycji jest promocja tych produktów oraz informacja i edukacja, kształtująca postawy konsumenckie na rzecz wyboru żywności naturalnej, wytwarzanej tradycyjnymi metodami, jak również na rzecz ochrony różnorodności biologicznej w rolnictwie. Na prezentację składa się sześć uzupełniających się ekspozycji:

Ekspozycja I:

Stoisko Rolniczej Różnorodności Biologicznej

Prezentowało się na nim SIE i inne organizacje zajmujące się różnorodnością biologiczną.

Wystawa „Kurpiowski model bioróżnorodności”. Wystawa składała się z 12 posterów prezentujących realizowany przez Społeczny Instytut Ekologiczny projekt pod tym samym tytułem w gospodarstwach rolników na Kurpiach. Był on pierwszym w Polsce projektem, traktującym w sposób kompleksowy różnorodność biologiczną na wsi. Celem projektu było wzbogacenie bioróżnorodności rolniczej na terenie Kurpiów poprzez wprowadzenie i odtworzenie w gospodarstwach ekologicznych i rolnych rodzimych ras zwierząt i lokalnych odmian roślin oraz podnoszenie świadomości ekologicznej na wsi.

Tradycyjne sady Mazowsza”. Wystawa posterów o sadach. Na wystawie przedstawione zostały tradycyjne sady przydomowe na Mazowszu oraz dawne odmiany owoców: jabłek, gruszek, śliwek.

Konkurs z nagrodami na temat różnorodności biologicznej

Wykonano 10 tablic edukacyjnych, które były wystawione przed stoiskiem.

Ustawiono stoliki z krzeselkami, przy których można było odpowiedzieć na pytania konkursowe. Na rozstawionych pod dwoma namiotami stołach były wyłożone m.in. ulotki, broszury i biuletyny Społecznego Instytutu Ekologicznego, pytania związane z konkursem nt. bioróżnorodności.

Stoisko odwiedziło szacunkowo 40 000 osób, w tym dwie trzecie stanowiły dzieci, bezpośrednio w konkursie wzięło udział 500 osób, była to głównie młodzież w wieku gimnazjalnym, ale byli też bardzo młodzi uczestnicy (ok. 4-7 lat). Wszyscy zapoznali się z wystawionymi tablicami edukacyjnymi (10 szt. + postery o sadach tradycyjnych – 6 szt.).

Był przeprowadzony jeden dłuższy wywiad w programie I PR „na żywo”, jeden materiał na stronie www.sie.org.pl oraz dwa wywiady do prasy środowiskowej (Przyroda Polska, Środowisko, Biznes i Ekologia).

Rozdano 450 gadżetów z logo WFOŚ jako nagrody za bardzo poprawne odpowiedzi. Niestety wynikło z konkursu, że znajomość tematyki bioróżnorodności jest wśród dzieci i młodzieży a nawet osób dorosłych znikoma.

Rozdano ponad 5 tysięcy materiałów informacyjnych na temat bioróżnorodności (ulotki, biuletyny, broszury).

Przez cały dzień na stoisku dyżurowali wolontariusze oraz eksperci udzielający fachowych odpowiedzi zainteresowanym., udzielono ponad 500 porad i informacji

Ekspozycja II: O produktach. Powrót do źródeł

Pokazane zostały surowce z rolniczej bioróżnorodności, będące podstawą do wyrabiania lokalnych produktów:

- tradycyjne odmiany owoców oraz warzyw
- rodzime rasy zwierząt, m.in. kury zielononóżki kuropatwiane
- nabiał pochodzący z mleka krowy polskiej czerwonej
- tradycyjne odmiany zbóż i kasz
- miody z unikatowych pożytków

Prezentację uzupełniały plakaty, zdjęcia, publikacje, ulotki.

Ekspozycja III: O narzędziach i sposobach

Zaprezentowane zostały stare technologie przetwarzania żywności, jak:

- pieczenie chleba
- tłoczenie soków owocowych
- odwirowywanie miodu
- wyrabianie sera i masła
- smażenie powideł
- wytłaczanie oleju
- wyrabianie tradycyjnych wędlin

Na planszach przy stoiskach umieszczone zostały postery ze zdjęciami dawnych technologii w przetwórstwie żywności, takich jak np. tłocznia do wyrobu tradycyjnego oleju, prasy do wyrobu wina i sera, urządzenia tradycyjnego browaru, piece do wypieku chleba. Zgromadzone zostały także eksponaty używane w tradycyjnym przetwórstwie żywności.

Ekspozycja IV: Wirydarz Polski – rajski ogród ziół i kwiatów

Ekspozycja propagująca tradycyjne ogrody przydomowe, przekazująca wiedzę o rodzimych gatunkach kwiatów i ziół oraz inspirująca do zakładania przydomowych wirydarzy, charakterystycznych dla danego regionu.

Stoisko zostało udekorowane wiszącymi doniczkami z polskimi kwiatami oraz ziołami

Na stoisku były dostępne pocztówki z kwiatami z polskich ogrodów oraz publikacje Społecznego Instytutu Ekologicznego poświęcone tradycyjnym ogródkom, kwiatom i sadom dawnych odmian.

Na posterach, ulotkach i w postaci eksponatów pokazane zostały kwiaty, krzewy i zioła rosnące w dawnych ogrodach, ich znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe oraz sposoby wykorzystywania tradycyjnych roślin w kuchni i medycynie.

Ekspozycja V: Stół Darów Ziemi

Zwarty, zadaszony kilkudziesięciometrowy „stół”, na którym znalazły się produkty regionalne i tradycyjne z Mazowsza i innych regionów Polski, m.in. nagrodzone w konkursie „Nasze Kulinarne Dziedzictwo”. Publiczność będzie mogła zaopatrzyć się w materiały informacyjne nt.

produktu regionalnego i aktualnych możliwości i rozwiązań prawnych dotyczących wytwarzania regionalnej żywności.

Ekspozycja VI: **Bioróżnorodność Między Bugiem a Narwią**

Prezentacja potencjału przyrodniczego i turystycznego gmin uczestniczących w polsko-norweskim projekcie, realizowanym przez Społeczny Instytut Ekologiczny w 15 gminach Mazowsza, dotyczącego rolnictwa ekologicznego, ekoturystyki i ekologicznego produktu lokalnego.

Wszystkie ekspozycje stanowiły syntetyczny pokaz bogactwa natury i różnorodności biologicznej oraz polskiej tradycyjnej żywności. Główne punkty, na które chcieliśmy zwrócić uwagę to: **natura** – bogactwo krajobrazowe i przyrodnicze między Bugiem a Narwią, **surowce** - rodzime rasy zwierząt i dawne odmiany roślin, **smaki** - zachowane dzięki tradycyjnym, naturalnym metodom wytwarzania żywności oraz **ogrody i sady** – przydomowe wirydarze, oazy dawnych odmian kwiatów, krzewów i ziół oraz dawnych odmian owoców jako element naturalnego krajobrazu wiejskiego.

Stoiska organizacji były obleżone przez cały dzień. Można było spróbować i kupić wiele nagrodzonych w konkursie "Nasze Kulinarne Dziedzictwo" tradycyjnych można było również porozmawiać o ekologii.

Konkursy - "Wirydarz polski" (nagrody ufundowane przez firmę SWEDEPONIC i Gospodarstwo Ogrodnicze Elżbiety i Zdzisława Majlertów) i "Tradycyjne Sady" (nagrodą były ekologiczne suszki jabłkowe z dawnych odmian jabłoni) cieszyły się ogromnym powodzeniem. Publiczność doceniła też stoiska projektu Między Bugiem a Narwią, na których zaprezentowali się rolnicy, producenci i stowarzyszenia: Kuźnia Kurpiowska, Prostyńskie Kozy, Muzeum wsi i sztuki ludowej. Prezentowała swój teren gmina Długosiodło. Oferowano lokalne smakołyki, serwety z kurpiowskimi haftami i informowano o gospodarstwach ekoturystycznych nad Narwią i Bugiem.

Po raz pierwszy w Dniu Ziemi wzięła udział delegacja norweskiego partnera projektu "Między Bugiem a Narwią" Fundacja Ekopomorka -- szczególnie dużym powodzeniem cieszyła się degustacja serów norweskich oraz zaprezentowane i wykonywane przez norweską rolniczkę hafty norweskie.

V. „Tworzenie rolniczych grup producenckich wykorzystujących potencjał przyrodniczy i ekologiczny na obszarach wiejskich - drogą do podniesienia dochodów rolników gruzińskich

Projekt otrzymał fundusze w ramach Programu Polska Pomoc Rozwojowa 2010 Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Całkowity koszt projektu wyniósł 231 550,00 PLN. Tytuł projektu:

„Produkt ekologiczny i lokalny oraz agroturystyka szansą ekonomiczną małych rodzinnych gospodarstw w Gruzji”

Czas trwania projektu: 1 kwietnia 2010 – 31 grudnia 2010

Założeniem projektu było podniesienie dochodów i poprawa sytuacji ekonomicznej rolników gruzińskich poprzez wytwarzanie przez nich produktów ekologicznych i tradycyjnych, tworzenie grup producenckich oraz rozwój agroturystyki z wykorzystaniem polskich doświadczeń. Beneficjenci projektu to mieszkańcy regionów: Kartlia Wewnętrzna i Dolna Kartlia, Mcheta-Mtianeti oraz Kahetia. Projekt był kontynuacją projektu pn. ***„Tworzenie rolniczych grup producenckich wykorzystujących potencjał przyrodniczy i ekologiczny na obszarach wiejskich drogą do podniesienia dochodów rolników gruzińskich”***, realizowanego

przez Społeczny Instytut Ekologiczny w 2009 r. Jednym z trwałych rezultatów projektu było zawiązanie się we wsi Dżawachi w rejonie Dmanisi grupy inicjatywnej producentów tradycyjnego sera gruzińskiego.

Kolejny punkt projektu to opracowanie modelu rozwoju sieci-szlaku gospodarstw agroturystycznych w rejonie Dmanisi, z wykorzystaniem produktów lokalnych (sera), walorów przyrodniczych i ekologicznych regionu. W tym celu przekazane zostały polskie doświadczenia służące podniesieniu wiedzy o agroturystyce, promocji, marketingu, współdziałaniu gospodarstw.

Partnerem głównym Społecznego Instytutu Ekologicznego była gruzińska organizacja pozarządowa SEMA. Ponadto naszymi partnerami były: Państwowy Uniwersytet Rolniczy w Tbilisi oraz gmina Korycin.

W ramach projektu odbyły się następujące działania:

A. Wyjazdy studyjne

A.1. Grupa inicjatywna producentów sera oraz członków SEMA i pracowników Państwowego Uniwersytetu Rolniczego w Tbilisi przyjechała do Polski, na Podlasie (gmina Korycin i sąsiednie). Uczestnicy mieszkali w gospodarstwach rolnych i agroturystycznych.

Poznali hodowlę krów, produkcję mleka, produkcję regionalnego sera i jego marketing oraz promocję, zasady organizacji lokalnego święta - Święta Sera w Korycinie. Zwiedzili gospodarstwa serowarskie i hodowlane na Podlasiu. Uczestniczyli w objeździe Podlaskiego Szlaku Tatarskiego i Szlaku Rękodzieła Ludowego - jako przykładów promocji lokalnych wyrobów i wykorzystania ich do przyciągnięcia turystów.

Uczestniczyli w festynie Święto Sera na specjalnym stoisku.

W ramach komponentu Edukacji Rozwojowej spotykali się z mieszkańcami gminy i turystami w czasie wystawy „Gruzińskie Ziarna”.

A.2. Wyjazd do Gruzji polskich ekspertów i producentów z Korycina, którzy poznają problemy Gruzji. W czasie wizyty odbyły się seminaria i warsztaty na temat polskich doświadczeń w produktach lokalnych.

Zorganizowany został „Dzień Darów Ziemi” w Tbilisi – jednodniowy festyn ekologicznych i tradycyjnych produktów gruzińskich rolników, zorganizowany przez partnerów gruzińskich z organizacji SEMA. Prezentacja mieszkańcom miasta i turystom bogactwa gruzińskich specjalów i rękodzieła.

B. Wydane zostały 2 poradniki praktyczne w języku gruzińskim:

- „Grupa producencka krok po kroku” (jak założyć grupę, dobre pomysły z Polski i zagranicy, perspektywy rozwoju grup producenckich w Gruzji, produkty lokalne w aspekcie gruzińskich przepisów).

- „Agroturystyka krok po kroku” (jak założyć gospodarstwo agroturystyczne, wykorzystanie walorów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego a zwłaszcza kulinarnego, oferta dla gości, promocja, marketing, analiza mocnych i słabych stron).

Częścią projektu był **Komponent Edukacji Rozwojowej:** objazdowa wystawa fotograficzna „Gruzińskie Ziarna”, poświęcona problemom współczesnego rolnictwa gruzińskiego, w tym adaptacji uchodźców, którzy przede wszystkim znajdują zatrudnienie na wsi. Wystawa pokazywana była w Domu Kultury w gminie Korycin w woj. Podlaskim, w Domu Kultury w gminie Długosiodło (woj. Mazowieckie) i w Domu Kultury w gminie Krzeszów (woj. Podkarpackie).

VI . Promocja udziału społeczeństwa obywatelskiego w monitorowaniu decyzji dotyczących rozwoju energetyki jądrowej poprzez wymianę doświadczeń pomiędzy Polską i Białorusią.

Projekt otrzymał dofinansowanie Fundacji Stefana Batorego na działania od września do grudnia 2009 w wysokości 15 080 zł.

Tematyka projektu podjęła niełatwy i mało omawiany problem niebezpieczeństwa związanego z zastosowaniem energii atomowej. Projekt był realizowany wspólnie z partnerem białoruskim Organizacją Lekarze dla Środowiska, która pochodzi z regionu Mochylewa, drugiego najbardziej dotkniętego w wyniku katastrofy w Czarnobylu. W ramach projektu zorganizowana została konferencja prasowa oraz debata publiczna w Warszawie na temat energetyki jądrowej, w której uczestniczyło ponad 100 osób, w tym eksperci z Białoruski i z Polski, naukowcy, studenci, organizacje pozarządowe w tym Koalicja Klimatyczna. Na Białorusi odbyły się dwa seminaria nt energetyki oraz udziału społecznego w decyzjach, każdorazowo dla grupy 25 lokalnych działaczy, wzięli w nich udział przedstawiciele SIE.

VII . „Ekorozwój na obszarach podmiejskich: wsparcie liderów lokalnych z Kazmirowki w podejmowaniu inicjatyw społecznych na rzecz ochrony środowiska”

Projekt dofinansowany ze środków Fundacji St. Batorego. Założeniem projektu była aktywizacja grupy inicjatywnej obywateli powstałej na Białorusi w mikroregionie Kazmirowka (okolice Mochylewa). Przykładem służyły doświadczenia Polskich i Niemieckich organizacji ekologicznych na terenach podmiejskich, na północ od Warszawy oraz w dolnej Saksonii (okolice Drezna). Szczególną uwagę w projekcie poświęcono na rozważenie sposobu rozwiązywania problemów i konfliktów związanych z rozwojem infrastruktury, gospodarką odpadami, wzrostem cen energii, dialogiem społecznym i dialogiem z administracją i lokalnymi władzami. W ramach projektu odbyły się 2 wyjazdy studyjne dla 10 przedstawicieli grupy z Białorusi- do Polski i do Saksonii, zrealizowano trzy seminaria warsztatowe dla lokalnej społeczności z Kazmirowki, oraz przeprowadzono akcje lokalne na Białorusi: szkolny festiwal „energooszczędność” połączony z ekologicznym konkursem, 3 wydania lokalnej gazetki, akcje zagospodarowania zieleni i sadzenia drzew na osiedlu, udało się również zorganizować spotkanie dyskusyjne mieszkańców z lokalnymi władzami nt. zagospodarowania przestrzeni publicznej.

VIII. „Zielony most samorządów – wizyta samorządu Glonn w gminach między Bugiem a Narwią

Projekt został zrealizowany wspólnie z WECF i samorządem Glonn. Społeczny Instytut Ekologiczny pełnił rolę koordynatora działań na terenie Polski. Grupa samorządowców z Glonn odwiedziła gminy: Długosiodło, Brańszczyk, Łochów, zwizytowała modelowych rolników ekologicznych, ZSR w Gołdkowie, przykłady lokalnego przetwórstwa. Nawiązane zostały kontakty z wójtami, złożono deklarację współpracy partnerskiej, wymiany młodzieży i uczniów oraz rozwalono możliwość rozpoczęcia wspólnych projektów.

Zestawienie projektów realizowanych w 2010 roku

I.

Tytuł projektu	„Variety means Life”
Sponsor	FRSE - Grundtvig
Koszt całkowity projektu	18000 Euro według kursu 3.2832PLN
Koszt w 2009 roku	33160PLN
Data rozpoczęcia	1.10.2008
Data zakończenia	31.08.2010

II.

Tytuł projektu	„Wzorcowa sieć ekoturystyczna między Bugiem a Narwią”
Sponsor	ECORYS SA
Koszt całkowity projektu	705 585 PLN
Kwota dotacji Ecorys	635 026
Koszt w 2009	161 115 PLN
Data rozpoczęcia	1.07.2009
Data zakończenia	31.12.2010

III.

Tytuł projektu	„Usprawnienie administracji i pozyskiwania funduszy w celu zwiększenia efektywności i dalszego rozwoju działań międzynarodowych organizacji”.
Sponsor	NFOŚiGW
Koszt całkowity projektu, refinansowanie kwartalne	91 700 PLN
Koszt w 2009 roku	13 960 PLN
Data rozpoczęcia	1.09.2009
Data zakończenia	31.12.2010

IV.

Tytuł projektu	Dzień Ziemi 2010
Sponsor	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
Koszt całkowity projektu	13 000
Kwota rozliczona do końca 2009	13 000
Data rozpoczęcia	27.03.2010
Data zakończenia	27.05.2010

V.

Tytuł projektu	„Tworzenie rolniczych grup producenckich wykorzystujących potencjał przyrodniczy i ekologiczny na obszarach wiejskich - droga do podniesienia dochodów rolników gruzińskich”.
Sponsor	Ministerstwo Spraw Zagranicznych – Pomoc Polska
Koszt całkowity projektu	127 427 PLN
Koszt projektu w 2009 r.	127 427 PLN
Data rozpoczęcia	1.05.2009
Data zakończenia	31.12.2009

VI.

Tytuł projektu	„Promocja udziału społeczeństwa obywatelskiego w monitorowaniu decyzji dotyczących rozwoju energetyki jądrowej poprzez wymianę doświadczeń pomiędzy Polską i Białorusią”.
Sponsor	Fundacja im. Stefana Batorego
Koszt całkowity projektu	40 000 PLN
Koszt projektu w 2009 r.	15 000 PLN
Data rozpoczęcia	1.10.2009
Data zakończenia	30.06.2010

4. Inne działania

1. Stowarzyszenie w czerwcu 2010 roku zorganizowało objazd terenowy dla attache rolnych ambasad krajów UE w Polsce. W trakcie trzydniowego wyjazdu pokazano modelowe gospodarstwa ekologiczne na terenie środkowo-wschodniej Polski, Instytuty Naukowe, możliwości rozwoju hodowli ras rodzimych w Polsce, wykorzystanie produktu pochodzącego od tych ras, wprowadzanie dawnych odmian roślin uprawnych oraz drzew owocowych dawnych odmian.
2. Także w czerwcu Stowarzyszenie zorganizowało dla Sejmiku Województwa Mazowieckiego sesję wyjazdową, na której przedstawiciele Sejmiku mogli zapoznać się z działaniami Społecznego Instytutu promującymi rolnictwo ekologiczne oraz rolniczą różnorodność biologiczną na terenie północno-wschodniego Mazowsza.
3. W październiku 2010 Stowarzyszenie zorganizowało wycieczkę dla grupy z Buriacji w Rosji. Grupa zapoznała się z siecią ekoturystyczną Między Bugiem a Narwią, odwiedziła kilka obiektów oraz złożyła wizytę w LGD Zielone Mosty Narwi.
4. We wrześniu 2010 roku Stowarzyszenie uczestniczyło w dwóch ważnych zagranicznych konferencjach ekoturystycznych: Międzynarodowej Konferencji Ekoturystycznej w Portland w USA oraz w Europejskiej Konferencji Ekoturystycznej w Parnu (Estonia).
5. W październiku 2010 Stowarzyszenie zorganizowało Konferencję prasową nt. bioróżnorodności w Warszawie, w siedzibie slow food - 5 ćwiartka, pod hasłem „Bioróżnorodność na krawędzi”. Przedstawiciele SIE zaprezentowali sytuację na świecie i w Polsce, przedstawili sieć współpracy polskich organizacji; stanowisko organizacji na Międzynarodowy Rok Bioróżnorodności. Obecnych było 22 dziennikarzy reprezentujących następujące media i instytucje: Społeczne centrum informacyjne ochrony środowiska, Poloniatims, Środowisko, Sprawy nauki, Maxpress, Gazeta Samorządu i Administracji, Biznes i Ekologia, Go organic, Zwierciadło, Radio dla Ciebie, Kuchnia TV, Rzeczpospolita, Biokurier, Slowfood, Fundacja Polska.
6. Koordynator projektu udzielił wywiadów prasie i przedstawił temat bioróżnorodności w dwu godzinnej audycji Radia dla Ciebie
7. Wywiady dla studentek zagranicznych
8. Uczestnictwo w walnym PZS i w szkoleniu nt. zarządzania w organizacji

5. Uchwały Zarządu organizacji

Numer	Przedmiot uchwały
1/2010	W sprawie zawierania umów i udzielania pełnomocnictw w 2010 roku
2/2010	O współuczestnictwie w organizowaniu Dnia Ziemi 2010 na Polach Mokotowskich
3/2010	O działaniach w trakcie Dnia Ziemi 2010
4/2010	O wyznaczeniu Izabeli Byszewskiej na reprezentantkę Społecznego Instytutu Ekologicznego w Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich
5/2010	O składaniu wniosku do LIFE+ w partnerstwie z CIOS

7/2010	O podpisaniu umowy z MSZ dot. projektu „Tworzenie rolniczych grup producentów wykorzystujących potencjał przyrodniczy i ekologiczny na obszarach wiejskich - droga do podniesienia dochodów rolników gruzińskich”
--------	---

6. Uchwały Walnego Zgromadzenia Członków

Numer	Przedmiot uchwały
1/2010/Walne	O przyjęciu raportów merytorycznego i finansowego za rok 2009
2/2010/Walne	O udzieleniu Zarządowi absolutorium za rok 2009

7. Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej

Statut Społecznego Instytutu Ekologicznego przewiduje możliwość prowadzenia działalności gospodarczej, z której cały dochód ma być przeznaczony na realizację celów statutowych. Do dnia dzisiejszego działalność gospodarcza nie została podjęta.

8. Majątek stowarzyszenia

a) udzielone przez stowarzyszenie pożyczki pieniężne

Stowarzyszenie nie udzielało w roku 2010 żadnych pożyczek pieniężnych.

b) kwoty ulokowane na rachunkach bankowych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. Stowarzyszenie posiadało:
na rachunkach w Banku PKO S.A. – 7920,82 zł

c) wartość nabytych obligacji oraz udziałów w spółkach

Stowarzyszenie nie posiada obligacji ani akcji w spółkach prawa handlowego.

Przychody w roku 2010:

Przychody z działalności statutowej	930 660,90 zł
w tym:	
Dotacje i subwencje celowe	843 842,83 zł
Darowizny, refundacje	10 572,72 zł
Działalność statutowa	75 935,35 zł
Składki członkowskie	310,00 zł

Poniesione w roku 2010 koszty (w PLN):

Na realizację celów statutowych:	921 106,88
w tym:	
a) amortyzacja	1767,80
b) zużycie materiałów i energii	38 759,77
c) usługi obce	441 708,66
d) podatki i opłaty	4 981,12
e) wynagrodzenia	344 408,18
f) ubezpieczenia społeczne	4 001,39
c) na działalność gospodarczą:	0,00
d) pozostałe koszty:	85 479,96

Liczba osób zatrudnionych w organizacji

W roku 2010 organizacja zatrudniała 2 pracowników na umowę zlecenie, w tym 2 kobiety:

Szczegółowe informacje w sprawozdaniu finansowym stanowiącym załącznik II

8. Działalność zlecona przez podmioty państwowe i samorządowe

W roku 2009 organizacja nie wykonywała żadnej działalności zleconej przez podmioty państwowe i samorządowe

9. Informacja o rozliczeniach z tytułu ciążących zobowiązań podatkowych oraz w sprawie składanych deklaracji podatkowych

Stowarzyszenie nie posiada zaległości z tytułu zobowiązań podatkowych. Zaliczki od podatku dochodowego od osób fizycznych, pobierane przy wypłacaniu części wynagrodzeń, są odprowadzane na konto III Urzędu Skarbowego Warszawa Śródmieście.

Stowarzyszenie składa raz do roku deklarację CIT.

10. Przeprowadzane kontrole

W roku 2010 prawidłowość wydatkowania funduszy oraz prawidłowość rozliczeń finansowych Stowarzyszenia była sprawdzana przez NFOŚiGW, Fundację St. Batoiego, Fundację EkoFundusz, ECORYS – Operatora Funduszy Norweskich dla NGO.

Kontrole nie stwierdziły uchybień ani nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie.

Raport sporządziła

Prezes Społecznego Instytutu Ekologicznego

Ewa Ligęza-Sieniarska

